

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Justitie en Handhaving

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- ////////////////////////////////////

- De Inspectie van Financiën verleende een advies op 18 september 2026. De Inspectie vraagt:
 - o “dat wordt verduidelijkt wat bedoeld wordt met de 2 personeelsleden die niet worden overgenomen omdat hun taken niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de over te dragen opdrachten, maar dat daarbij hun eq. VTE (1,5) wel wordt opgenomen in het personeelsplan”. De huidige bovenlokale taken van deze personeelsleden zijn verbonden aan de werking van de vzw’s Vocvo (directiefunctie) en De Rode Antraciet (Europese projectfunctie) die niet noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de opdrachten bij het agentschap. Wel zijn de functies die hiervoor in de plaats komen, namelijk die van beleidscoördinator, organisatieondersteuner en sport- en cultuurfunctionaris nodig voor de uitvoering van de opdrachten van het agentschap in het detentiehuis van Oostende vanaf 2027. Dit werd verduidelijkt in de nota aan de Vlaamse Regering. Bovendien is de inzet van deze VTE budgetneutraal.
 - o “voor de extra 4 VTE die gekoppeld worden aan het financieel voordeel dat gecreëerd wordt, wordt aangetoond dat deze noodzakelijk zijn voor de werking van het AJH”. In de nota aan de Vlaamse Regering werd de noodzaak van deze personeelscapaciteit verder onderbouwd aan de hand van de functies van beleidscoördinator, organisatieondersteuner, sport- en cultuurfunctionaris en onderwijscoördinator die nodig zijn voor de uitvoering van de opdrachten van het agentschap in de nieuwe gevangenis van Antwerpen vanaf november 2026.
- Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettaire beleid, werd verkregen op 13 oktober 2026. De minister vroeg om in de nota een duidelijker onderscheid te maken tussen de overname en de bijkomende personeelsuitbreiding, en voor die laatste toe te lichten hoe de budgettaire impact wordt opgevangen en het akkoord van de minister van Bestuurszaken te verkrijgen. Het akkoord van de minister van Bestuurszaken werd intussen verkregen en de nota werd op deze punten verduidelijkt.
- De Vlaamse minister bevoegd voor Bestuurszaken heeft haar akkoord verleend op 12 oktober 2026 voor 42 van de 45 voorgestelde VTE. Het personeelsplan werd hierop aangepast.

2. INHOUD

Dit personeelsplan voorziet enerzijds in de overname van het personeel van beide vzw's naar interne personeelscapaciteit bij het Agentschap Justitie en Handhaving. Anderzijds beoogt het nog 7 noodzakelijke VTE te voorzien in het kader van de uitbreiding van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in nieuwe federale inrichtingen. De middelen hiervoor zijn reeds beschikbaar omwille van de efficiëntiewinsten die gegenereerd worden. .

Tabel 1. Voorgesteld totaal aantal VTE

Functie	Rang	Aantal VTE
Deskundige	B1	40,4
Hoofddeskundige	B2	0,6
Adjunct van de directeur	A1	4
Totaal		45

A. OVERNAME VAN PERSONEELSLEDEN VAN DE VZW'S DE RODE ANTRACIET EN VOCVO DOOR HET AGENTSCHAP JUSTITIE EN HANDHAVING

In uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord en het Vlaams Strategisch plan ter versterking van de re-integratie van personen in detentie 2025-2030 van 14 november 2025 besliste de Vlaamse Regering om de onderwijs-, sport- en cultuurcoördinatie aan personen in detentie te integreren in het

De overname betreft de voor de opdracht noodzakelijke functies, die in hoofdzaak op het terrein werken in één van de 20 gevangenissen en drie detentiehuizen, binnen de bredere context van de complexe Vlaamse en Brusselse penitentiaire realiteit van vandaag. Door alle coördinatiefuncties onder één werkgever samen te brengen, wordt de centrale regie versterkt, de lokale teams in de gevangenissen beter ondersteund en ontstaat een meer consistente dienstverlening in de gevangenissen en detentiehuizen. Het Agentschap Justitie en Handhaving zal hier, in uitvoering van de aanbevelingen van het Rekenhof naar aanleiding van zijn verslag van 2022 aan het Vlaams Parlement over de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, bij de huidige en toekomstige uitvoering van haar opdrachten en werving van personeel maximaal evalueren waar er efficiëntiewinsten geboekt kunnen worden nu alle coördinatiefuncties onder één werkgever vallen.

Tabel 2. Benodigd personeel voor de coördinatie van onderwijs, sport en cultuur in detentie

Van de 38 overgenomen VTE worden 33,8 VTE rechtstreeks ingezet voor de terreinwerking. Deze medewerkers staan in voor de onderwijs-, sport- en cultuurcoördinatie in de Vlaamse en Brusselse penitentiaire inrichtingen en vormen daarmee de kern van de operationele capaciteit die nodig is om de dienstverlening in detentie te waarborgen.

////////////////////////////////////

binnen de bredere opdrachten van het agentschap. Bij toekomstige uitstroom worden deze VTE evenwel geheroriënteerd naar de terreinwerking, in functie van de bijkomende noden die voortvloeien uit de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit.

B. NIEUWE FEDERALE INRICHTINGEN

In het kader van een efficiënte inzet van personeelsmiddelen worden enkel de personeelsleden overgenomen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de over te dragen opdrachten. Twee personeelsleden worden bijgevolg niet overgenomen, maar er wordt voorgesteld dat de bijhorende 1,5 VTE wel opgenomen worden in het personeelsplan voor de functies van beleidscoördinator, organisatieondersteuner en sport- en cultuurfunctionaris, in het kader van de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit in het detentiehuis van Oostende. Het betreft enerzijds de directeur van Vocvo vzw. Deze functie omvatte een bredere verantwoordelijkheid dan de onderwijscoördinatie in detentie en sluit daardoor niet één-op-één aan bij de opdrachten die naar het Agentschap Justitie en Handhaving worden overgeheveld. Anderzijds wordt een stafmedewerker van De Rode Antraciet vzw niet overgenomen. Deze functie werd gedeeltelijk ingezet voor Europese projecten die geen deel uitmaken van de opdrachten die in het kader van de inkanteling naar de Vlaamse overheid worden overgedragen.

Daarnaast werd in het kader van de door de federale overheid geplande opening van de detentiehuisen eerder reeds een bijkomende subsidie voor 5 VTE sport- en cultuurfunctionarissen bij De Rode Antraciet voorzien. Daarvan werd 1,5 VTE nog niet ingevuld wegens de vertraging van de opening op federaal niveau van de detentiehuisen in Zelzate, Ninove en Antwerpen. Er wordt voorgesteld deze 1,5 VTE op te nemen in dit personeelsplan zodat deze capaciteit kan worden ingezet wanneer de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit daartoe aanleiding geeft en de bijkomende Vlaamse inzet, gelet op de decretale opdracht van Vlaanderen in detentie, noodzakelijk wordt, binnen de daartoe beschikbare budgettaire ruimte.

Ten slotte keurde de Vlaamse Regering op 8 september 2023 het “personeelsplan wat betreft de inbedding van de functie ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in het Agentschap Justitie en Handhaving” goed (VR 2023 1407 DOC.0972/ITER en VR 2023 0809 DOC.1146/3) waarmee de voorheen gesubsidieerde personeelsleden van de centra voor algemeen welzijnswerk werden overgenomen door het Agentschap Justitie en Handhaving. Op dat moment werd een kostenbesparing gerealiseerd van 339.000 euro welke later zou ingezet worden ten voordele van de noodzakelijke Vlaamse inzet naar aanleiding van de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit. De marge op het loonbudget wordt aangewend voor de nodige personeelsinzet van 4 VTE in de nieuwe gevangenis van Antwerpen, die daarom in het personeelsplan worden opgenomen voor de functies van onderwijscoördinator, beleidscoördinator, organisatieondersteuner en sport- en cultuurfunctionaris.

Tabel 2. Benodigd personeel voor de coördinatie van hulp- en dienstverlening in detentie

Functie	Rang	Aantal VTE
Deskundige	B1	6
Adjunct van de directeur	A1	1
Totaal		7

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde bijkomende 45 arbeidsplaatsen hebben volgende weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, maar blijven evenwel budgetneutraal voor de Vlaamse gemeenschap.

De vzw's De Rode Antraciet en Vocvo ontvangen tot 31 december 2026 een jaarlijkse subsidie vanuit de Vlaamse overheid, respectievelijk voor de sport- en cultuurcoördinatie in detentie vanuit het Agentschap Justitie en Handhaving en voor de onderwijscoördinatie vanuit het Departement Onderwijs en Vorming. Deze subsidies worden stopgezet. Het subsidiekrediet voor onderwijscoördinatie in detentie, 1.379.000 euro, begrotingsartikel FB0-1FGGE2GI-WT basisallocatie 1FG315 wordt bij de begrotingsopmaak 2027 overgedragen van het Departement Onderwijs en Vorming naar het Agentschap Justitie en Handhaving en omgezet naar personeels- en werkingsbudget. Het subsidiekrediet voor sport- en cultuurcoördinatie in detentie, 2.253.000 euro, begrotingsartikel SLO-1SDE2JC-WT basisallocatie 1SD724, wordt bij de begrotingsopmaak 2027 omgezet naar personeels- en werkingsbudget bij het Agentschap Justitie en Handhaving.

Bij de overname wordt er maximaal gestreefd naar efficiëntiewinsten. Door de vermindering van de overhead en het enkel overnemen van de voor de uitvoering van de opdrachten noodzakelijke personeelsleden wordt een kostenefficiëntiewinst van ongeveer 105.000 euro gerealiseerd. De verplichte afhouding van een recurrenente forfaitaire kost ter financiering van toekomstige indexen van 6% van de kredieten, met een geraamde impact van ongeveer 190.000 euro, heft evenwel de geplande kostenefficiëntiewinst van deze oefening terug op. De toepassing van deze forfaitaire afhouding van 6% was op het moment van de beslissing van de Vlaamse Regering tot overname van de opdrachten van beide vzw's nog niet van toepassing en kon bijgevolg bij de oorspronkelijke inschatting van de financiële impact van de inkanteling niet worden meegenomen. Het hierdoor ontstane tekort van ongeveer 85.000 euro (105.000 euro – 190.000 euro) wordt tijdelijk opgevangen door het budget dat reeds eerder voorzien was voor de werving van 1,5 VTE (243.000 euro) bij De Rode Antraciet vzw voor de inzet van sport- en cultuurfunctionarissen in de detentiehuizen in Antwerpen, Ninove en Zelzate, waarvan de opening op federaal niveau vertraging heeft opgelopen. Hierdoor blijft ongeveer 158.000 euro (243.000 euro – 85.000 euro) beschikbaar de noodzakelijke Vlaamse inzet naar aanleiding van de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit. Deze uitbreiding heeft immers, gelet op de decretale opdracht van Vlaanderen in detentie, ook een impact op de noodzakelijke Vlaamse dienstverlening in detentie.

Ook na de overname wordt de efficiëntieoefening verdergezet. Bij eventuele uitstroom van de overgenomen personeelsleden zal, waar vervanging noodzakelijk is, worden overgegaan tot externe aanwerving zonder toepassing van de sociale begeleidende maatregel, waardoor de personeelskost op termijn kan worden geoptimaliseerd. Daarnaast zal het Agentschap Justitie en Handhaving, in uitvoering van de aanbevelingen van het Rekenhof naar aanleiding van zijn verslag van 2022 aan het Vlaams Parlement over de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, zowel bij de huidige als bij de toekomstige uitvoering van zijn opdrachten en bij de werving van personeel maximaal evalueren waar efficiëntiewinsten kunnen worden gerealiseerd. De inkanteling van de betrokken personeelsleden binnen één werkgever creëert daarbij bijkomende mogelijkheden om de aansturing, coördinatie en ondersteuning van de verschillende opdrachten efficiënter te organiseren, eventuele overlappingen weg te werken en de beschikbare personeelscapaciteit maximaal in te zetten voor de uitvoering van de kerntaken. Zo zal het personeelslid dat bij De Rode Antraciet vzw de functie van directeur opnam tot aan diens pensioen worden ingezet voor het opzetten en coachen van de lokale teams in de gevangenissen in het kader van de nieuwe werking binnen het agentschap. Nadien zullen de vrijgekomen personeelsplaats en de bijhorende personeelsmiddelen worden ingezet voor bijkomende capaciteit op het terrein, in functie van de bijkomende noden die voortvloeien uit de

door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit. Deze heroriëntering zal ten gepaste tijde voorwerp uitmaken van een wijziging van het personeelsplan via de geijkte procedures.

Daarnaast keurde de Vlaamse Regering op 8 september 2023 het “personeelsplan wat betreft de inbedding van de functie ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in het Agentschap Justitie en Handhaving” goed (VR 2023 1407 DOC.0972/ITER en VR 2023 0809 DOC.1146/3) waarmee de voorheen gesubsidieerde personeelsleden van de centra voor algemeen welzijnswork werden overgenomen door het Agentschap Justitie en Handhaving. Op dat moment werd een kostenbesparing gerealiseerd van 339.000 euro welke later zou ingezet worden ten voordele van de noodzakelijke Vlaamse inzet naar aanleiding van de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit. Voor de nodige personeelsinzet van 4 VTE in de nieuwe gevangenis van Antwerpen wordt gebruik gemaakt van deze marge op het loonbudget.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 18 september 2026.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 13 oktober 2026.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er wordt voorgesteld 45 VTE toe te kennen aan het personeelsplan van het Agentschap Justitie en Handhaving. Deze personeelscapaciteit is voorzien om de bijkomende opdracht die wordt toegewezen aan het Agentschap Justitie en Handhaving voor de onderwijs-, sport- en cultuurcoördinatie in de bestaande en nog door de federale overheid te openen penitentiaire inrichtingen in Vlaanderen en Brussel, op een kwalitatieve en efficiënte wijze te kunnen uitvoeren. Dit aantal is afgestemd op de personeelsbehoefte die rechtstreeks verband houdt met de over te nemen opdrachten en de geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit.

Deze 45 VTE worden maximaal gericht op de uitvoering van de dienstverlening in de bestaande en nog te openen penitentiaire inrichtingen, en bestaan uit:

- 38 ingevulde VTE worden rechtstreeks overgenomen van de beide vzw's.
- 1,5 VTE die niet wordt overgenomen, maar waarvan de personeelscapaciteit kan worden ingezet op het terrein voor de bijkomende Vlaamse inzet, die gelet op de decretale opdracht van Vlaanderen in detentie, nodig is naar aanleiding van de door de federale overheid geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit in het detentiehuis van Oostende;
- 1,5 VTE die bij De Rode Antraciet reeds voorzien was voor de inzet voor sport- en cultuurfunctionarissen in de detentiehuizen in Antwerpen, Ninove en Zelzate, maar die wegens de vertraging van de opening van deze detentiehuizen op federaal niveau nog niet werd ingevuld;
- 4 VTE waarvoor financiële ruimte werd gecreëerd bij de inbedding van de functie van ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in het agentschap (VR 2023 1407 DOC.0972/1TER en VR 2023 0809 DOC.1146/3), maar die nog niet werd ingevuld in afwachting van de door de federaal geplande uitbreiding van de detentiecapaciteit en thans zal worden ingezet in de nieuwe gevangenis van Antwerpen.

Met deze verdeling wordt de beschikbare personeelscapaciteit maximaal gericht op de terreinwerking: 40,8 van de 45 VTE, of 91%, wordt rechtstreeks ingezet voor de uitvoering van de opdrachten op het terrein.

Daarbij moet worden vastgesteld dat de detentiecapaciteit de komende jaren verder zal toenemen, wat, gelet op de decretale opdracht van Vlaanderen inzake de organisatie en coördinatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, bijkomende noden op het terrein met zich zal meebrengen. Zo komen er op korte termijn nog eens 150 extra plaatsen bij in modulaire units op bestaande sites. Op middellange termijn voorziet de federale overheid in de bouw van een forensisch detentiecentrum

De Vlaamse minister bevoegd voor Bestuurszaken heeft haar akkoord verleend op 12 oktober 2026 voor 42 van de 45 voorgestelde VTE. Er is voorlopig geen akkoord voor de bijkomend recurrente netto-personeelsuitbreiding met 3 VTE (2 x 1,5 VTE) bij het Agentschap Justitie en Handhaving voor de coördinatie van hulp- en dienstverlening in nieuwe, nog te openen inrichtingen. De minister stelt dat eventuele noodzaak van bijkomende personeelscapaciteit pas kan beoordeeld worden wanneer de betrokken federale uitbreidingen voldoende concreet zijn en in onderlinge samenhang bekeken kunnen worden rekening houdende met de geldende besparingsdoelstellingen. Op vraag de minister zal voor de 4 VTE vanuit de budgettaire ruimte die gecreëerd werd door de inbedding van de functie van organisatieondersteuning eerst een aantoonbare poging ondernomen worden door het Agentschap Justitie en handhaving om deze VTE door middel van interne heroriëntering binnen de Vlaamse overheid in te vullen vooraleer tot externe aanwerving over te gaan. **Naar aanleiding van dit akkoord van de minister bevoegd voor Bestuurszaken wordt de personeelsuitbreiding dan ook van 45 naar 42 VTE herleid.**

Dit personeelsplan heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te hechten aan het personeelsplan voor het Agentschap Justitie en Handhaving, in het kader van de overname van personeelsleden van de vzw's De Rode Antraciet en Vocvo door het Agentschap Justitie en Handhaving;

2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten met de uitvoering van deze beslissing.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMİR

Bijlagen:

- Bijlage 1. Tabel PEP AJH;
- Bijlage 2. Goedkeuring van de vakbondsorganisaties op voorgelegd personeelsplan;
- Het advies van de Inspectie van Financiën;
- Het begrotingsakkoord;
- Het akkoord van bestuurszaken.